

Аналогічні показники отримані й за сортом Щедрик.

Отже, нашими дослідженнями доведена можливість використання методу культури вер-

хівкової меристеми для одержання здорових рослин із партії картоплі, ураженої бактеріальними хворобами, під час зберігання врожаю.

УДК 633.1:631.5

Попов С. І., доктор с.-г. наук, професор, керівник відділу рослинництва та сортовивчення

Курилов О. С., аспірант

Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН України

e-mail: sergivpopov@gmail.com

ВПЛИВ СПОСОБІВ І ДОЗ АЗОТНОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

В умовах східної частини Лісостепу України, де обмежуючим фактором є волога, важливим залишається питання оптимізації азотного живлення та формування агроценозу сучасних сортів пшениці озимої залежно від фону живлення та внесення азотних добрив, які не завжди гарантують одержання позитивного результату навіть після парових попередників. Основною метою наших досліджень було вивчення продуктивності та якості зерна сортів різного екотипу залежно від попередника, системи удобрення та способів і доз азотного прикореневого (аміачна селітра, карбамід) та листового (карбамід) підживлення.

Дослідження проводили впродовж 2015–2016 рр. у стаціонарній паро-зерно-просапній сівозміні за багатофакторною схемою методом розщеплених ділянок з урахуванням усіх вимог методики польового дослідження. Схема дослідження включала два фони удобрення: 1 – без добрив; 2 – органо-мінеральний – 30 т/га гною + $N_{30}P_{30}K_{30}$ в основне внесення. Об'єктами досліджень були сорти пшениці озимої Статна, Епоха одеська та Смуглянка. Сівбу проводили в оптимальні строки після попередників чорний пар і горох на зерно. У фазі куцїння посіви підживлювали азотними добривами прикоренево (аміачна селітра – N_{20} , N_{40} , N_{60} ; карбамід – N_{20} , N_{30} , N_{40} , N_{50} , N_{60}), а у фазі колосіння – позакоренево (карбамід – N_5 , N_7 , N_{10} , N_{15} , N_{20}). Розміщення ділянок – систематичне, загальна площа ділянок становила 37,5 м², облікова

– 25,0 м². Повторність – триразова. Врожайність визначали способом суцільного обмолоту ділянок комбайном «Sampo-130» з перерахунком зерна на стандартну (14 %) вологість та 100% чистоту. Спостереження, обліки та аналізи проводили згідно загальноприйнятих методик.

Встановлено, що найвищий рівень продуктивності на обох фонах удобрення забезпечив сорт Смуглянка – 6,77 т/га, що на 0,43 т/га вище у порівнянні із сортами Статна та Епоха одеська. Прикоренево підживлення у дозі N_{40} сприяло приросту зерна від карбаміду та аміачної селітри в середньому по сортах відповідно на 0,57 т/га і 0,80 т/га після чорного пару та на 0,53 і 0,71 т/га – після гороху на зерно. Підвищення дози обох видів азотних добрив до N_{60} забезпечило надбавку врожаю сорту Статна, залежно від попередника на 0,24 – 0,28 т/га порівняно з дозою N_{40} , тоді як у інших двох сортів вона була не істотною. Прикоренево підживлення сприяло інтенсивному наростанню фотосинтетичного апарату та закладанню більшої кількості елементів продуктивності колоса, що забезпечило держання зерна третього класу. Додаткове обприскування посівів у фазі колосіння карбамідом у дозах N_7 , N_{10} та N_{15} забезпечило формування виповненого зерна, подовжувало роботу фотосинтетичного апарату, підвищувало якість зерна до рівня другого класу. При цьому відмічена різна реакція сортів на дози внесення азотні добрив.

УДК 634.222.631

Постолєнко Є. П., канд. с.-г. наук, завідувач лабораторії аналітичних вимірювань

Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН України

e-mail: fan.evgen@mail.ru

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТІВ СЛИВИ СЕЛЕКЦІЇ ІНСТИТУТУ ПОМОЛОГІЇ ІМ. Л. П. СИМИРЕНКА ПРИДАТНИХ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ЧОРНОСЛИВУ

Сушіння є найбільш простим і поширеним способом технічної переробки плодів і ягід. У процесі сушіння, внаслідок втрати значної кількості води в плодах збільшується вміст цукру, підвищується

концентрація кислот та інших речовин, які мають надзвичайно велике значення в харчуванні людини.

Дослідження проводилися згідно завдання НААН «Розроблення науково-методичних основ

формування сортименту плодкових, ягідних і горіхоплідних культур з застосування сучасних методів селекції та тестування сортів».

Метою досліджень є відбір нових сортів і гібридних форм сливи для виготовлення чорносливу високої товарної та споживчої якості.

Експериментальні дослідження для отримання чорносливу проводили конвективним способом в сушарці «Садочок 2М». Оцінку якості чорносливу проводили згідно ДСТУ 2435:2007 «Сливи сушені. Технічні умови».

За результатами досліджень встановлено що кращими сортами для виготовлення якісного чорносливу є: Пам'ять матері, Кантата, Трудівниця Млієва, Оригінальна, Сентябрьська, Добра (№12456).

Пам'ять матері. Ранньостиглий сорт селекції Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН. Плоди середні, одномірні, округлої форми. Достигають плоди на початку першої – в середині другої декади серпня.

Кантата. Середньостиглий сорт селекції Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН. Плоди крупні, середньої одномірності, овальної

форми. Достигають плоди в середині серпня залежно від погодних умов року.

Трудівниця Млієва. Сорт середньопізнього строку достигання селекції Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН. Плоди крупні, одномірні, овально-видовженої форми. Достигають плоди в середині – кінці третьої декади серпня залежно від погодних умов року.

Оригінальна. Сорт середньопізнього строку достигання селекції Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН. Плоди крупні, одномірні, округлої форми. Достигають плоди в кінці серпня.

Сентябрьська. Пізньостиглий сорт селекції Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН. Плоди овальної форми типу угорок. Достигають плоди в кінці першої - на початку другої декади вересня залежно від погодних умов року.

Добра (№12456). Нова елітна форма середньопізнього строку достигання селекції Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН. Плоди крупні, одномірні, овальної форми. Достигають плоди в кінці серпня.

УДК 634.723.1

Постолєнко Л. В., молодший науковий співробітник

Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН України

e-mail: postolenko.lyudmila@mail.ru

ВОЛОГІСТЬ ҐРУНТУ У НАСАДЖЕННЯХ СМОРОДИНИ ЧОРНОЇ ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ УТРИМАННЯ ҐРУНТУ У ПРИКУЦОВИХ СМУГАХ

Смородина чорна є вологолюбивою культурою. Важливим для нормального росту і розвитку рослин є водозабезпечення у період вегетації. Переважна частина земельних угідь нашої країни знаходиться в зоні так званого нестійкого золоження, тому важливу роль для підвищення продуктивності рослин відіграє водна меліорація, а саме зрошення земель, також важливим для збереження вологи в ґрунті є проведення мульчування.

Метою наших досліджень є вивчення вологості ґрунту при вирощуванні нових сортів смородини чорної та використанні краплинного зрошення за різних систем утримання ґрунту у прикущових смугах.

Для вивчення систем утримання ґрунту у прикущових смугах смородини чорної навесні 2009 року було закладено дослідні насадження стандартним однорічним садивним матеріалом за схемою садіння рослин 3 x 0,75 м.

У досліді 1 були використані сорти Пам'ять Правіку, Муза, Мелодія та елітної гібридної форми № 1060 (Пегас) на фоні контрольного варіанту – системи утримання ґрунту в прикущових

смугах чорний пар без використання краплинного зрошення.

У досліді 2 вивчалися сорти Пам'ять Правіку, Муза, Мелодія та елітної гібридної форми № 1060 (Пегас) на фоні контрольного варіанту – системи утримання ґрунту в прикущових смугах чорний пар при використанні краплинного зрошення.

Вологість ґрунту визначалась по шарово у горизонтах: 0-20 см, 21-40 см, 41-60 см, протягом періоду вегетації, термостатно-ваговим методом, відповідно до вимог «ГОСТ 28268-89. Влагність почвы».

В результаті проведеного нами визначення вологості ґрунту за варіантами досліджень встановлено, що вологість ґрунту при вирощуванні сортів смородини чорної без використання зрошення у варіантах досліді знаходилась в межах від 15,3 % (чорний пар у шарі 41 – 60 см) до 17,0 % (агроволокно у шарі 0 – 20 см) від абсолютно сухого ґрунту, а із використанням зрошення була в межах від 18,0 % (агроволокно у шарі 41 – 60 см) до 20,7 % (солома у шарі ґрунту 0 – 20 см) від абсолютно сухого ґрунту.